

Số: 04/2024/QĐST-DS

Thống Nhất, ngày 02 tháng 02 năm 2024

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN THỐNG NHẤT, TỈNH ĐỒNG NAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đỗ Thị Thùy Trang.

Thư ký phiên họp: Bà Quách Thị Khuyến là Thư ký Tòa án nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai tham gia phiên họp: Bà Lê Thị Hằng - Kiểm sát viên.

Ngày 02 tháng 02 năm 2024, tại Hội trường B - Tòa án nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 93/2023/TLST-DS ngày 20 tháng 12 năm 2023, về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 107/2024/QĐST-DS ngày 23 tháng 01 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Bà Võ Thị H, sinh năm 1951; Địa chỉ: Số G, khu phố T, thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai.

Người đại diện hợp pháp của người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Chị Lê Thị Thu H1, sinh năm 1986; HKTT: Ấp N, xã B, huyện T, tỉnh Đồng Nai; Nơi ở hiện tại: Số G, khu phố T, thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai (theo văn bản ủy quyền ngày 18/12/2023).

- ***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:***

1. Anh Lê Văn H2, sinh năm 1967; Địa chỉ: Tổ I, khu phố T, thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai.

2. Anh Lê Văn T, sinh năm 1974; Địa chỉ: Số E đường G, phường L, thành phố T, Hồ Chí Minh.

3. Chị Lê Thị Thu H3, sinh năm 1980; Địa chỉ: Số I đường N, phường P, thành Phố T, Hồ Chí Minh.

4. Chị Lê Thị Thu P, sinh năm 1982; Địa chỉ: Số A đường G, phường L, thành phố T, Hồ Chí Minh.

5. Chị Lê Thị Thu H1, sinh năm 1986; Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Ấp N, xã B, huyện T, tỉnh Đồng Nai; Nơi ở hiện tại: Số G, khu phố T, thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai.

6. Chị Lê Thị Thu H4, sinh năm 1990; Địa chỉ: Ấp T, xã T, huyện C, tỉnh Bến Tre.

7. Anh Lê Minh H5, sinh năm 1997; Địa chỉ: Số G, khu phố T, thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai.

(Do chị Lê Thị Thu H1 đại diện theo văn bản ủy quyền ngày 18/12/2023)

Tất cả các đương sự đều vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu đề ngày 18 tháng 12 năm 2023 và trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu - bà Võ Thị H và những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan - anh Lê Văn H2, anh Lê Văn T, chị Lê Thị Thu H3, chị Lê Thị Thu P, chị Lê Thị Thu H1, chị Lê Thị Thu H4 và anh Lê Minh H5 (do chị Lê Thị Thu H1 đại diện) trình bày:

Cha mẹ ruột của chị Lê Thị Thu H1 là ông Lê Văn L (1937-2023) và bà Võ Thị H. Cha mẹ chị H1 có tất cả 11 (Mười một) người con gồm các anh, chị: Lê Văn H2, Lê Văn T1 (1971-2017), Lê Văn T, Lê Văn H6 (1976-2022), Lê Thị Thu H7, Lê Thị Thu H3, Lê Thị Thu P, Lê Thị Thu H1, Lê Văn T2 (1988-2023), Lê Thị Thu H4 và Lê Minh H5. Ngoài ra, cha mẹ chị H1 không có người con nuôi hay con riêng nào khác.

Tuy nhiên, chị Lê Thị Thu H7 từ khi sinh ra đã bị chậm phát triển về tinh thần, không biết tự chăm sóc bản thân, mọi sinh hoạt cá nhân đều phụ thuộc vào người thân. Hiện chị H7 đang được nhận chế độ trợ cấp xã hội hàng tháng cho đối tượng là người khuyết tật đặc biệt nặng với mức hưởng trợ cấp hàng tháng là 600.000đ (Sáu trăm nghìn đồng).

Theo phiếu khám sức khỏe tâm thần số 129/PVPN-KHTN ngày 30/3/2012 kết luận chị Lê Thị Thu H7 bị rối loạn tâm thần, chậm phát triển tâm thần mức độ nặng.

Hiện các thành viên trong gia đình có nhu cầu làm hồ sơ chia di sản thừa kế nên bà Võ Thị H làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Lê Thị Thu H7 bị mất năng lực hành vi dân sự.

Về người giám hộ cho chị H7, theo văn bản thỏa thuận ngày 13/12/2023 giữa mẹ và các anh chị em ruột trong gia đình thống nhất yêu cầu Tòa án cử chị Lê Thị Thu H1 là người giám hộ cho chị Lê Thị Thu H7.

Ngoài ra, chị H1 không có yêu cầu gì khác.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai phát biểu quan điểm:

- Về tố tụng:

+ Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký kể từ khi thụ lý việc dân sự cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra quyết định giải quyết việc dân sự, Tòa án thụ lý giải quyết việc dân sự là đúng thẩm quyền, xác định đúng tư cách tham gia tố tụng của đương sự. Tòa án đã tổng đạt đầy đủ các văn bản tố tụng cho đương sự.

Tại phiên họp, Thẩm phán, Thư ký phiên họp đã thực hiện đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

+ Về việc chấp hành pháp luật của đương sự: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã thực hiện đúng các quyền và nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- *Về nội dung*: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Võ Thị H về việc tuyên bố chị Lê Thị Thu H7, sinh năm 1979; Nơi cư trú: Số G, khu phố T, thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai bị mất năng lực hành vi dân sự và cử chị Lê Thị Thu H1 là người giám hộ cho chị H7 theo quy định.

- *Về lệ phí*: Miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự cho người yêu cầu.

Kiểm sát viên không kiến nghị khắc phục hay bổ sung gì khác.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát, Tòa án nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai nhận định:

[1] Về tố tụng:

[1.1] *Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết*: Bà Võ Thị H có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Lê Thị Thu H7 bị mất năng lực hành vi dân sự nên quan hệ pháp luật là “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”. Theo tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ xác định hiện chị H7 đang cư trú tại thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai nên đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai được quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[1.2] *Về sự vắng mặt của đương sự*: Tại phiên họp, mặc dù đã được Tòa án triệu tập họp lệ nhưng người yêu cầu giải quyết việc dân sự và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều vắng mặt và có đơn xin vắng mặt, căn cứ Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp theo thủ tục chung.

[2] Về nội dung:

[2.1] *Xét yêu cầu tuyên bố chị Lê Thị Thu H7 mất năng lực hành vi dân sự*: Theo lời khai của chị Lê Thị Thu H1, ngay từ khi sinh ra chị Lê Thị Thu H7 đã có những biểu hiện bệnh lý (mất khả năng về ngôn ngữ, vận động chậm chạp, vệ sinh cá nhân phải phụ thuộc hoàn toàn vào người thân, ...).

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 62/KL-VPYTW ngày 19 tháng 01 năm 2024 của Viện pháp y tâm thần đối với chị Lê Thị Thu H7 như sau:

"- Về y học: Hiện nay đang sự bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng (F72-ICD.10).

- Về khả năng nhận thức, điều khiển hành vi: Hiện nay đang sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi."

Theo khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự 2015 quy định: *"Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan ..., Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".*

Từ những căn cứ trên, đủ cơ sở để Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Võ Thị H về việc yêu cầu tuyên bố chị Lê Thị Thu H7 bị mất năng lực hành vi dân sự như đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thống Nhất tại phiên họp là phù hợp.

[2.2] *Về yêu cầu người giám hộ:* Theo yêu cầu của bà Võ Thị H và "Biên bản thỏa thuận về việc cử người giám hộ" đề ngày 13/12/2023, các thành viên trong gia đình chị H1 đều thống nhất thỏa thuận đề nghị Tòa án cử chị H1 là người giám hộ cho chị H7 và được chị H7 đồng ý (BL 32). Căn cứ quy định tại Điều 49 và Điều 54 Bộ luật Dân sự 2015, yêu cầu của bà H là có cơ sở, phù hợp với quy định của pháp luật nên chấp nhận.

[3] Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thống Nhất về đường lối giải quyết việc dân sự phù hợp với nhận định của Tòa án nên chấp nhận.

[4] *Lệ phí giải quyết việc dân sự:* Bà Võ Thị H thuộc trường hợp người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp tiền tạm ứng lệ phí và lệ phí, căn cứ quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/6/2012 của Ủy ban thường vụ Quốc hội nên chấp nhận.

[5] *Về chi phí tố tụng:* Người yêu cầu phải chịu chi phí trưng cầu giám định pháp y tâm thần số tiền là 5.567.500đ (Năm triệu năm trăm sáu mươi bảy nghìn năm trăm đồng), người yêu cầu đã thanh toán xong.

[6] *Quyền kháng cáo, kháng nghị:* Đang sự được quyền kháng cáo, Viện kiểm sát được quyền kháng nghị quyết định theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ:

- Khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 367; Điều 369; Điều 370; Điều 371; Điều 372 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;
- Điều 22; điểm c khoản 1 Điều 47; Điều 48; Điều 49; Điều 54; Điều 57 và

Điều 58 Bộ luật Dân sự;

- Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/6/2012 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu của bà Võ Thị H về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự".

1. Tuyên bố: Chị Lê Thị Thu H7, sinh năm 1979; Nơi cư trú: Số G, khu phố T, thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai, là người mất năng lực hành vi dân sự.

Chị Lê Thị Thu H1 sinh năm 1986; Địa chỉ: Số G, khu phố T, thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai là người giám hộ cho chị Lê Thị Thu H7.

Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định của Bộ luật Dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Võ Thị H được miễn lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đồng Nai;
- VKSND huyện Thống Nhất;
- Chi cục THADS huyện Thống Nhất;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đỗ Thị Thùy Trang